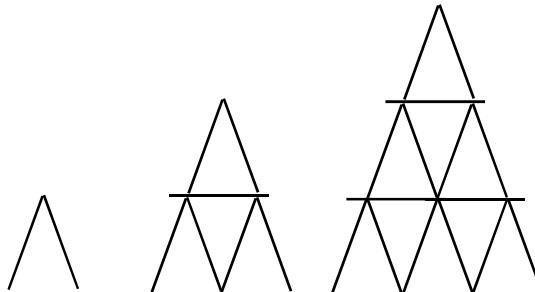

Cvičení: PROBLÉMOVÉ ÚLOHY

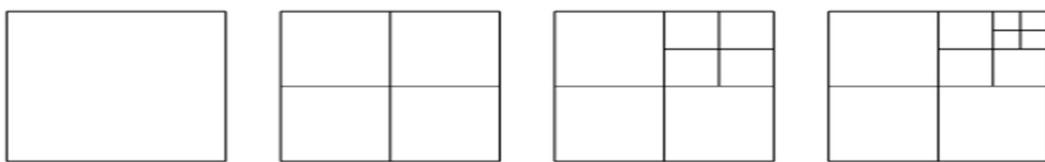
Lehčí příklady na rozehráti

- 1) Karel staví domečky z karet. Na obrázku jsou domečky, které mají jedno, dvě nebo tři podlaží.

Kolik karet bude Karel potřebovat na postavení domečku o čtyřech podlažích?

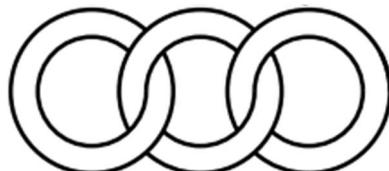
- 2) List papíru rozstříháváme na menší obdélníkové kousky. V každém dalším kroku se jedna obdélníková část papíru rozdělí na čtyři menší části. Na obrázku jsou první čtyři kroky: V prvním kroku máme jeden kus papíru, v druhém kroku čtyři kusy, ve třetím kroku sedm kusů a tak dále. Rozměry původního listu papíru jsou 64 cm a 32 cm.

a) Kolik centimetrů dlouhý je obvod nejmenšího kousku papíru ve třetím kroku?

b) Kolikrát menší obsah má nejmenší část papíru ve srovnání s největší částí papíru ve čtvrtém kroku?

- 3) Každý kroužek je široký 7 cm a uvnitř má kruhový otvor o velikosti 5 cm. Kroužky jsou propojeny tak, jak je ukázáno na obrázku. Kolik kroužků potřebujeme, abychom dostali řetěz, který bude (při napnutí) dlouhý 177 centimetrů?

Ostřejší příklady na procvičení

- 4) Pan Malý utrácel své úspory následujícím způsobem:

První den utratil 100 Kč.

Každý 5. den neutratal nic.

Ve všech ostatních dnech utratil o 100 Kč více než za den, kdy utrácel naposledy.

(Např. 3. den utratil 300 Kč, 4. den 400 Kč, 5. den 0 Kč a 6. den 500 Kč.)

a) Kolik Kč pan Malý utratil 20. den?

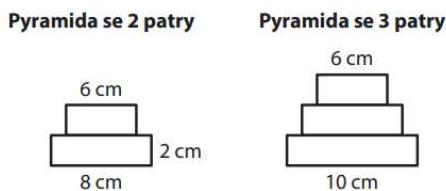
b) Kolik Kč pan Malý utratil 19. den?

c) Kolik Kč celkem utratil pan Malý za 20 dní?

- 5) Honzík kreslí na chodníku pyramidy z obdélníků.

Každé patro je 2 cm vysoké.

Horní patro má vždy šířku 6 cm a každé další patro je vždy o 2 cm širší než patro bezprostředně nad ním.

a) Kolik centimetrů vysoká je pyramida s 50 patry?

b) Kolik centimetrů široké je spodní patro pyramidy s 50 patry?

c) Kolik cm^2 je obsah pyramidy, která má 10 pater?

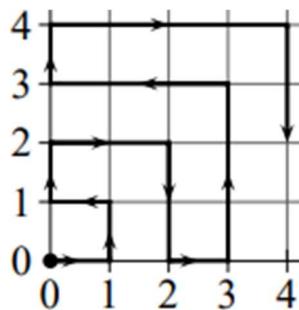
- 6) V řadě čísel od 1 do 200 jsme každé čtvrté číslo zapsali podruhé. Vznikla tak řada čísel, jejíchž prvních dvanáct čísel je: 1, 2, 3, 4, 4, 5, 6, 7, 8, 8, 9, 10, ...

a) Kolik čísel obsahuje celá řada?

b) Na kolikátém místě se v této řadě objeví číslo 100?

c) Jakou hodnotu má číslo, které je zapsané jako sté v pořadí?

- 7) Ve čtvercové sítí jsou očíslovány vodorovné a svislé přímky. Rozestup sousedních rovnoběžných přímek je 1 cm. Petr si do mřížového bodu na přímkách s číslem nula zapíchl tužku a kreslil čáru podle vzorce na obrázku.
- a) Kolikrát Petr změnil směr své čáry, než se poprvé dotkl nějaké přímky s číslem 6?
- b) Kolik cm dlouhá byla Petrova čára, když se poprvé dotkla nějaké přímky s číslem 11?

- 8) V počítačové hře se střídají symboly v pravidelném rytmu: na obrazovce se objeví dva symboly, pak tři symboly. Pak opět dva a pak tři. Takto stále dál. Druh symbolu se ovšem také pravidelně střídá: střídají se celkem tři druhy: trojúhelníčky, křížky a kolečka.

Příklad:

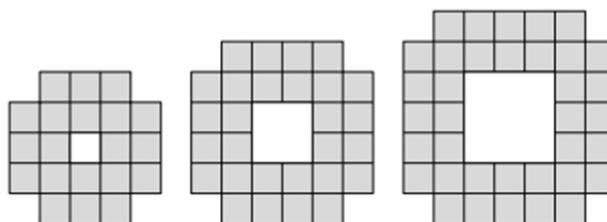
(1. tah) $\Delta\Delta \rightarrow$ (2. tah) $\times\times\times \rightarrow$ (3. tah) $OO \rightarrow$
 (4. tah) $\Delta\Delta\Delta \rightarrow$ (5. tah) $\times\times \rightarrow$ (6. tah) $OOO \rightarrow \dots$

a) Jak bude vypadat 20. tah?

b) Po kolika tazích se začne opakovat úplně stejná série tahů?

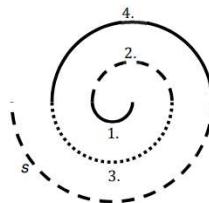
c) Jak bude vypadat 2000. tah?

- 9) Na obrázku jsou první tři z řady obrazců, které se rozrůstají stále stejným způsobem. Kolik čtvercových dlaždic budeme potřebovat na vytvoření desátého obrazce v této řadě?

10) V zámecké dlažbě byla vytvořena spirála, jejíž část je znázorněna na obrázku. Spirála je složena z patnácti navazujících půlkružnic. Délka první půlkružnice je 2 dm a každá následující půlkružnice je o 3 dm delší.

- a) Kolik dm dlouhá je 10. půlkružnice?
- b) Kolik dm dlouhá je celá spirála?

11) Čtverec o straně dlouhé 1 cm se v počítačové animaci mění, protože se mu prodlužují strany.

Jeho vodorovné strany se v 1. kroku prodlouží o 1 cm, ve 2. kroku o 2 cm, ve 3. kroku opět o 1 cm a ve 4. kroku opět o 2 cm. V každém dalším kroku pokračuje stejný rytmus: střídá se prodloužení o 1 cm a 2 cm. Svislé strany obrazce se také prodlužují v každém kroku, a to vždy o 3 cm.

Rozměry obrazce tedy budou:

Začátek	1 cm x 1 cm		
1. krok	2 cm x 4 cm	4. krok	7 cm x 13 cm
2. krok	4 cm x 7 cm	5. krok	8 cm x 16 cm
3. krok	5 cm x 10 cm	6. krok	10 cm x 19 cm

- a) Kolik centimetrů měří obvod obrazce po 10. kroku?

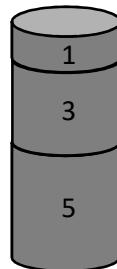
- b) Po kolikátém tahu se budou délky svislých a vodorovných stran poprvé lišit o 30 cm?

- c) Kolik cm bude obvod obrazce po 200. kroku?

12) Adélka si staví dva sloupy z 20 kostek tvaru válce, které mají následující výšky:

1. válec 1 cm, 2. válec 3 cm, 3. válec 5 cm, 4. válec 7 cm, 5. válec 9 cm, ...

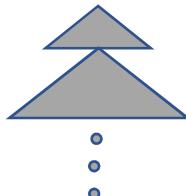
Adélčin jeden sloup bude obsahovat všechny kostky s lichými pořadovými čísly, druhý sloup kostky se sudými pořadovými čísly.

a) Kolik centimetrů vysoká je nejvyšší válcová kostka?

b) Kolik centimetrů vysoký je vyšší ze dvou postavených sloupů?

13) Obrazec je sestaven z trojúhelníků. Nejmenší trojúhelník má základnu širokou 2 cm a je vysoký 1 cm. Každý další trojúhelník má základnu o 3 cm širší a výšku o 2 cm větší než předchozí trojúhelník.

a) Kolik cm je výška pátého nejmenšího trojúhelníku?

b) O kolik centimetrů se liší šířka a výška celého obrazce, který je tvořen 8 trojúhelníky?

c) Kolik trojúhelníků bude tvořit obrazec, jehož spodní trojúhelník bude mít základnu širokou 80 cm?

14) Řada tvořená čísly od 50 do 190 byla upravena tak, že každé osmé číslo jsme škrtli. Netýkalo se to ale čísel, která byla násobky pěti (například číslo 65). Vznikla tak řada čísel, jejichž prvních dvacet čísel je:

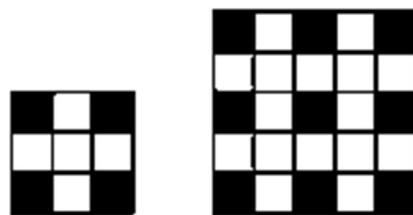
50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, ~~57~~, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, **65**, 66, 67, 68, 69, 70

a) Kolik (neškrtnutých) čísel obsahuje celá řada?

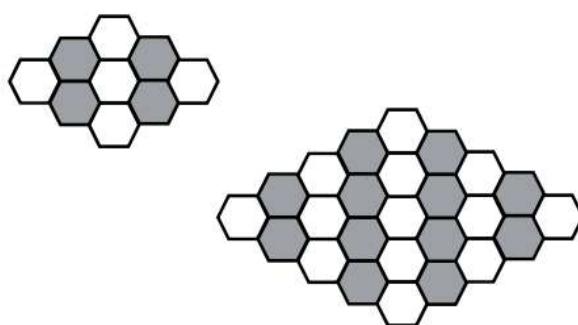
b) Jako kolikáté (neškrtnuté) číslo je zapsané číslo 150?

c) Jaké číslo je zapsané jaké osmdesáté (neškrtnuté)?

15) Podlaha je sestavena z bílých a černých dlaždic o rozměrech 1x1 metr. Obrázky ukazují, jak by vypadala podlaha 3x3 metry a podlaha 5x5 metrů. Kolik bílých dlaždic by obsahovala podlaha s 25 černými dlaždicemi?

16) Obrazce jsou tvořeny bílými a tmavými šestiúhelníky a rozrůstají se podle daných pravidel. Každý obrazec má vždy na levém i pravém okraji jeden jediný bílý šestiúhelník a uprostřed má sloupec tvořený lichým počtem bílých šestiúhelníků. Bílé a šedé sloupce se vždy střídají. Na obrázku jsou první dva obrazce.

a) Kolik bílý sloupců bude obsaženo ve čtvrtém obrazci?

b) Kolikátý obrazec bude obsahovat 58 tmavých sloupců?

c) Jaký je počet všech bílých šestiúhelníků v 10. obrazci?

VÝSLEDKY PŘÍKLADŮ

1. 26	2. a) 48, b) 16	3. 35
4. a) 0, b) 1 600, c) 13 600	5. a) 100, b) 104, c) 300 cm ²	6. a) 250, b) 124, c) 80
7. a) 15, b) 121	8. a) xxxx, b) 6, c) xxxx	9. 92
10. a) 29, b) 345	11. a) 94, b) 20, c) 1 804	12. a) 39, b) 210
13. a) 9, b) 41, c) 27	14. a) 128, b) 92, c) 138	15. 56
16. 5. a) 9, b) 29, c) 221		